

ХАРМОНИЯ НА УСМИВКАТА

Как възприемате понятието красива усмивка?

Като наблюдател с опит мога да кажа, че понятието красива усмивка е индивидуална категория.

Тя кореспондира с културата на индивида и с културните традиции на обществото му. Ето например, генталната естетика при източните народи, тази при северния европеец, и при южните народи е различна, т.е. понятието естетика и понятието красива усмивка в различните общества, социални групи и дори при различните професии е различно.

За мен една зъбна конструкция може да е изключително красива, защото отговаря на моите изисквания, но едновременно с това да е незадоволителна за конкретния пациент, който има други критерии и представи. Като специалист мога да кажа, че красивата усмивка трябва да кореспондира с формата на устните и лицето и да отговаря на критериите, създавани в годините от опитни и именити зъболекари от цял свят.

От голямо значение също е и излъчването, което искаме да постигнем с усмивката. Една усмивка може да придобие мъжествено или женствено излъчване, агресивна или нежна визия. Красотата и естетиката в една усмивка са постигнати, когато са в хармония и са целенасочено използвани, за да максимализират лицевата естетика.

Красотата за мен включва и профилактиката. Максималната

естетика, съчетана с профилактика или по-точно - биоестетика получаваме тогава, когато протетиката е изработена по начин, запазващ зъбите здрави и функционални за дълги години и са налични всички предпоставки те да бъдат възприемани като красиви.

Ние сме лекари по гентална медицина и от нас се очаква да правим само манипулации, които не излагат на риск зъбите.

Изпитвате ли голямо удоволствие, когато и пациентът хареса "новата" си усмивка?

Предполагам, че аз и Микеланджело сме изпитвали еднакво удоволствие в такива моменти. Най-високо ценя случаите, които са взаимно оценени - т. е. пациентът и лекарят по гентална медицина, независимо един от друг, харесат създаденото. Удоволствието от възприемането и оценката на завършената работа е най-голямата награда при сътворяването.

Има ли съществени различия при пациентите в САЩ и в България?

Съществува госта сериозна разлика.

В САЩ пациентите са абсолютно убедени, че поддържането, предпазването на зъбите им е много важно, тъй като предпазва пациента от необходимостта да изтърпява множество лечебни манипулации за „спасяване“ на един вече сериозно засегнат зъб, а и идеално поддържаните зъби са белег на висок социален статус в САЩ. Ето защо там хора-

та полагат големи грижи за съзъбието си. Пациентите редовно посещават кабинетите за преглед, почистване на зъбите, което е задължителният минимум, а зъболекарят стриктно изпълнява тези процедури – това е профилактиката.

По този начин в Америка тежката дентална патология и сложните за лечение случаи не са толкова много. Случва се американските ни колеги да казват: “О, колко интересни случаи има при вас...”, в смисъл – много тежки, обемни като работа, които допринасят за изграждането ти като професионалист.

Аз обаче бих се радвал да гои́де време, когато ние тук ще почистваме, избелваме, ще правим малки пломби и рядко ще изработваме по някоя коронка или имплант.

Сега аз посещавам американските си колеги, за да се информирам за най-новото, за излязлото като тенденция през тази година, като решаване на проблеми, като създаване на минимално навлизане в дълбочината на зъбната тъкан, уча се на протоколи за решаване на проблемите, т.е. с минимална намеса да направим така, че зъбът да бъде запазен максимално добре..

В България, според мен, ситуацията е различна. Една част от българите ходят на зъболекар само тогава, когато имат проблеми.

Трудно е да съдя прецизно, защото над 75% от моите пациенти не са от посочените по-горе. Те са обгрижени, излекувани и на тях им се налага по – скоро да ни посещават за редовни профилактични прегледи.

Искате да кажете, че клиниката ви е създавала необходимата дентална култура на пациентите си?

Горещо се надявам това наистина да е така!

От дълги години ние работим в тази посока – да образуваме и да направим пациентите ни съпричастни в лечението на зъбите им. Образоваме ги до необходимата степен, за да могат да оценяват максималното в постиженията и грижата за съзъбието им.

Разбира се, съществуват и пациенти, на които трябва да им се обадим “п” на брой пъти, за да се отзоват на профилактичния си преглед, но ние имаме търпение, отчитайки, че ежедневието ни е забързано и пациентите също имат своите проблеми. Въпреки съществуващата традиция в България, пациентът да посещава зъболекарския кабинет само при неотложна нужда, аз смятам че българския пациент е осъзнал, че всяко отлагано лечение става все по-трудно и разбира се по-скъпо и започва да се грижи планирано за зъбите и венците си.

В момента в нашата клиника работим сериозно върху подобряването на естетиката на излъчването, което дава лицето след цялостно протетично лечение.

Какво точно е необходимо да направи пациентът, за да подобри естетиката на излъчването си след вече завършено протезиране?

Това са специални комплекси от упражнения за лицевите мускули, които подобряват тонуса на мускулатурата и по този начин хармонизират усмивката. След добро и цялост-

но лечение дори изчезват някои бръчки.

Това е интересен метод, който навярно се прилага само във вашата клиника или поне аз за първи път се докосвам до такава информация?

За нас този метод също е много интересен и нов.

При следващото си посещение в Америка ще акцентираме само и единствено на него. Правят се лицеви гимнастики, има комплекс упражнения, с които човек, който отдавна е загубил височината на съзъбието си или е имал странни форми на зъбните дъги успява да постигне добра естетика.

Все повече млади хора желаят да имат красива – холивудска усмивка и това е обяснимо, тъй като тя е част от излъчването на индивидуа. В някои случаи, за да се постигне перфектна усмивка се изпълняват госта здрави зъбни тъкани - какъв е вашият съвет?

Най-разумно при тези случаи е да се направят няколко консултации със специалисти в областта на денталната косметика и да се избере минимално инвазивния подход.

Например, ако имаме такъв случай – млад човек със здрави, некариозни зъби, в които той не харесва подреждането, цвета, формата и т.н. трябва да се анализира внимателно проблемът и той да бъде решен поетапно и индивидуално. Всичко това би могло да се постигне, без излишно да се отнемат здрави зъбни тъкани, тоест да се изпълняват зъби само за да се коригира формата, позицията или цветът им...

- Например цветът може да се коригира с избелване.

- Не добре подредените, кривите зъби се нуждаят не от изпълняване за коронки, а от ортодонско лечение, за което няма възрастови граници. Моите зъби например бяха подредени с брекетите, когато бях на около 50 години. Прилагали сме ортодонтско лечение и на по-възрастни пациенти.

- След като проблемите с подреждането и цвета на зъбите са решени, ако останат малки дисхармонии във формата, дори и да се направят фасети, което смятам, че не е решение в млада възраст, ако зъбите не са засегнати от кариес или изтрити, но ако е ключово за самочувствието на пациента, ще се изработят много фини по обем фасети, което означава, че от зъбните тъкани ще бъде отнето много малко.

Подобно лечение би отнело повече време от изпълняването на здрави зъби за металокерамика, но то ще естетизира съзъбието по един безопасен начин и няма да изложи зъбите на ненужен риск и сериозно да ускори загубата им.

Съвременната естетика при младото поколение, ако допуснем, че хората от 30 нагоре са все още млади, предполага и много често татуировки по кожата. Това са неща, които след това много трудно се премахват. Например ако човек на 20 години е пожелал да има цветна рисунка на кожата, не е сигурно дали и на 40 ще е щастлив да я има, но нейното премахване не е толкова лесно.

По същият начин преди да направим една първа стъпка към изпълняването на зъба трябва да помним, че никога естествената зъбна тъкан няма да се самовъзстанови, което означава, че преди някой да реши да си направи фасети или още по-лошо - металокерамични коронки, само заради разкрасяване, трябва да е абсолютно убеден, че

го иска, че това е безопасно за зъбите му и че лекарят, който е избрал да му направи тези естетични корекции ще се отнесе максимално икономично към изпияването. Разбира се има технологични изисквания, които трябва да се спазват, но колкото по-нова е методиката, колкото по-съвременен е материалът, толкова по-малко ще бъде отнето от зъбната тъкан, което е и ключовият момент.

В случаи, когато има някакво несъвършенство по зъбите – големи кариеси, стари масивни пломби, умъртвени и потъмнели зъби - тогава вече естетиката и нормалното лечение се припокриват.

Например един зъб с пломби, променил цвета си, леко изтрит и не в добра позиция в редицата може и трябва да бъде успешно коригиран с фасета или с чисто керамична полукоронка. Това са случаите, в които единственият и най-добър избор за възстановяване на зъба е подобна конструкция, без да се нарушава биологичното и минимално инвазивното поведение в лечението.

Избелването на зъбите безопасно ли е?

Да, ако се извършва под контрола на зъболекар!

Преди избелването е важно пациентът да бъде прегледан и почистен, а стоматологът да се убеди, че пациентът няма кариеси и тогава може да се пристъпи към безопасно избелване.

Съществуват много продукти за избелване, които избелват с различна скорост – например нощно за 15 дни, дневно за 10 дни, пристолно за час, час и половина. Избелването е много популярно по света и съществуват продукти с различен произход. Ние сме избрали отдавна утвърдените Oralescence системи на фирма Ultradent – САЩ, защото от 1994 година с тях постигаме отлични резултати.

Колко пъти в годината трябва да се посещава зъболекарски кабинет за профилактичен преглед?

По принцип правилото е между 4 и 6 месеца, но трябва да изясним за каква профилактика става въпрос. Профилактика означава предотванване. Тя визира някои от възможните пътища за възникване на заболяванията.

Две са основните дентални заболявания:

Едното засягането на твърдите зъбни тъкани – това са кариесите изтриването на зъбната тъкан и последиците от тях,

Другото е заболяването на меките зъбни тъкани – венците и зъбодържачия апарат - пародонта.

Профилактика по отношение на венечните заболявания може да се изисква и на 3 месеца, ако пациентът има проблеми. Тези проблеми могат да бъдат предизвикани от инфекция, от неправилна позиция на зъбите, от временен хормонален дисбаланс. В това време грижата за венците е най-важна. Когато всичко е овладяно и венците са здрави, съзъбието на пациента също е здраво, профилактиката може да се сведе и до 6 месеца или зъболекарят да се посещава 2 пъти годишно. По-дълъг период не е разумен, тъй като за 6 месеца могат да настъпят промени, които да изискват в последствие по-сериозно лечение.

Основна задача при професионалната орална хигиена е отстраняването на зъбния камък, който произлиза от зъб-

ната плака. Зъбната плака в началото е невидимо, плътно прилепено към зъбите образуване, като един тънък филм, който е продукт на храненето на микробите в устата. Комбинацията от микроби и непочистени храни води до образуването на плака. За 18 гена плаката узрява, лепва се здраво за зъбите и по-трудно може да бъде отстранена с четкане. Така се заражда зъбният камък. Затова плаката трябва редовно да се отстранява. Отстраняването на плаката се постига най-лесно, когато пациентът редовно – 3 пъти на ден почиства методично зъбите си с четка и интердентален конец. Има места, които са по-трудно достъпни – тях може най-добре да почисти оралният хигиенист. Необходимостта от профилактиката е засилена и при лечение с ортодонтски апарати, защото те създават условия за задържане на повече зъбна плака. В тези случаи изискваме да се виждаме с пациента веднъж месечно за професионална хигиена, за да бъде отстранена плаката и в трудните участъци.

Имплантирането рутинна процедура ли е вече в България?

Преди 15 години, когато започвахме да поставяме импланти, бяхме много горди от това, че в нашата клиника работим в една изключително иновативна дентална област. Сега това е рутинна процедура, не само за нашата клиника, но и за много кабинети в България.

Процедурите по имплантиране е рутинна, когато има протокол за лечение, в който ясно е записано зъби с какви увреждания подлежат на подмяна, по какъв възможно най-лесен и безопасен за пациента начин могат да бъдат поменени и каква е прогнозата за успешно остеоинтегриране/вкостяване на импланта.

Искам да подчертая, че когато всичко е точно планирано и са преценени рисковете, ние влизаме в една рутинна процедура с предсказуем резултат. Знаем, че ще поставим имплант и в 99% от случаите знаем и очакваме, че всичко ще мине както трябва и пациентът дълги години ще се радва на този имплант.

Този резултат зависи от много фактори и един от тях е имплантната система.

На световния пазар се предлагат се много съвременни импланти, но и по-старомодни системи и е логично да се предположи, че по-съвременните импланти дават по-добри резултати.

Опитът на имплатолога и оборудването също има значение. Това беше причината да снабдим нашата клиника със специализиран скенер за импланти – така ние разполагаме с максималната 3D информация за костта в която ще имплантираме и благодарение на това имаме максимални шансове за успех.

Поведението на пациента в пост хирургичните дни също е важно и той стриктно трябва да спазва предписанията на имплатолога.

Усилията са взаимни, изискванията на двете страни са високи и съответно удовлетворението е голямо за всички.

Интервюто взе: ГАЛЯ НАЧЕВА